

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอระแงะ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3
Academic Administration Behaviors of School Administrators in Ra-Nge District
Under The Narathiwat Primary Educational Service Area Office 3

รอไอดี๊ะ ทะยิมะลี

Ro-aida Hajimalee

นักศึกษานิพนธ์โท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: radchanok.tangjantra@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 และ 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วยครูในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 จำนวน 475 คนกลุ่มตัวอย่างคือครูในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 สุ่มโดยวิธีการแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน จำนวน 217 คน วิธิตำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาปัญหาการวิจัย (2) การออกแบบการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล (4) การเขียนรายงานการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) การเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตาม เพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study academic administration behavior of school administrators in Ra-nge District under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 3; and 2) to compare the academic administration behavior of school administrators in Ra-nge District under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 3, classified by school size and working experiences. Research methodology was a survey research. The population, totaling 475 teachers, included school teachers in Ra-nge District under The Narathiwat Primary Educational Service Area Office 3. Sample consisted of 217 teachers, obtained via proportional stratified random technique. Research procedure consisted of 4 steps: (1) study research problems; (2) research design; (3) data collection and

analysis data; and (4) research paper writing. The instrument was a 5-point rating scales questionnaire. The statistics used for data analysis were: percentage, mean, Standard Deviation and hypothesis testing by One Way ANOVA.

Major Findings were as follow: 1) academic administration behavior of school administrators in Ra-nge District under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 3 was at high in overall; and 2) the comparison of the academic administration behavior of school administrators in Ra-nge District under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 3, classified by school size and working experiences were not different in overall.

Keywords: Academic Administration, Schools Administrators

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ตามมาตรา 49 ระบุไว้ว่า “ บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช, 2550: 15) นอกจากนี้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการศึกษา ในหมวด 1 มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 8 ระบุว่า ในการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการศึกษาดูตัวอย่างชีวิตสำหรับประชาชนให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

จากความสำคัญของการศึกษา ทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษามาโดยตลอด มีการปฏิรูป การศึกษาทั้งระบบ ตั้งแต่ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย นโยบาย และรูปแบบของการจัดการศึกษา มีการบัญญัติให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลในกฎหมายว่าด้วยระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ซึ่งเป็นการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญของประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ระบุว่า การบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการในการบริหารจัดการศึกษาได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556: 32) เช่นเดียวกับ จันทรานี สงวนนาม (2553: 143) ได้ให้ความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งส่วนงานด้านอื่น ๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่เป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

การศึกษาถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของทุกประเทศ การศึกษายังเป็นปัจจัยที่จะช่วย ในการแก้ปัญหาในหลาย ๆ ด้าน เช่น การใช้เป็นนโยบายเพื่อการพัฒนาประเทศ และเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาด้านต่าง ๆ ด้านความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี และสารสนเทศที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจให้ดียิ่งขึ้น ถ้าสถานศึกษาขาดคุณภาพทางการศึกษาจะทำให้คุณภาพของประชากรรวมถึงไปถึงกำลังคนของประเทศตกต่ำลงไปด้วย ด้วยเหตุผลนี้ผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานการจัดการศึกษา ในทุกระดับและทุกระดับให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศเพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในด้านระบบการศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนเพื่อยกระดับการศึกษาไทยในทุกช่วงอายุทุกวัยของการศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2558: 1)

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพบว่า ความสำเร็จในการพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษาแต่ละแห่งนั้น เป็นผลเนื่องมาจากผู้บริหารเพราะผู้บริหารเป็นผู้นำองค์กร โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการบริหารงานวิชาการที่ดี ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติ ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จ หรือความล้มเหลวด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างชัดเจน

จากปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่าจากความสำคัญของการศึกษา ผลงานวิจัย และปัญหาของคุณภาพการศึกษาที่ได้พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ONET ปีการศึกษา 2562 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3 เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน ซึ่งจะศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบายในการพัฒนาผู้บริหาร และพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา ตลอดจนการใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา นำไปพัฒนาตนเองด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริหาร เพื่อให้เกิดผลดีในการจัดการศึกษาให้ถูกต้องตามกรอบการปฏิรูปการศึกษาให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพและเต็มความสามารถต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ตามทัศนะของครูในอำเภอระแงะ

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่ปฏิบัติราชการในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีทัศนะต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่มีอายุแตกต่างกัน ประเมินบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีทัศนะต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3 ที่ปฏิบัติงานปีการศึกษา 2564 จำนวน 217 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5-Levels Rating Scale) ตามแนวคิดของไลเคิร์ท ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการเท่ากับ 0.98 ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่

ร้อยละ ค่าเฉลี่ย(Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 ผู้วิจัยได้ส่งเคราะห์ขอข่ายการบริหารงานวิชาการโดยจัดกลุ่มจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ครู ในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 ที่ปฏิบัติงานปีการศึกษา 2564 จำนวน 475 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู ในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 217 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608) และสุ่มโดยวิธีแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วนตามจำนวนประชากรในแต่ละโรงเรียน (Proportional Stratified Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

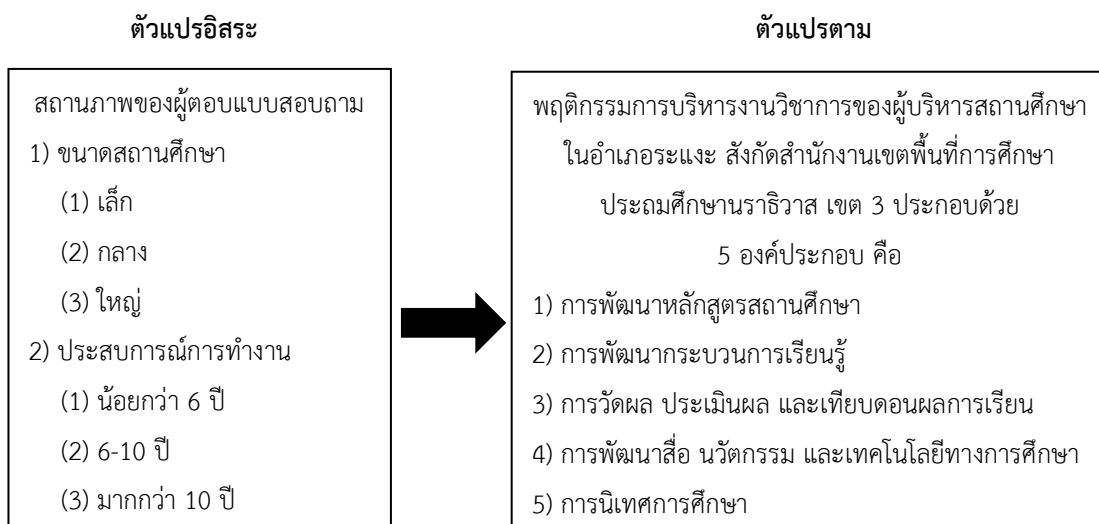
3.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

- 1) ขนาดของสถานศึกษา แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ
 - (1) ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)
 - (2) ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน)
 - (3) ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)
- 2) ประสบการณ์การทำงาน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ
 - (1) น้อยกว่า 6 ปี
 - (2) 6-10 ปี
 - (3) มากกว่า 10 ปี

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 ตามแนวทางการบริหารวิชาการ 5 ด้าน โดยจัดกลุ่มจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ 1) กมล ผู้ประสิทธิ์ (2545: 92) 2) รุ่ง แก้วแดง (2558: 18) 3) กระทรวงศึกษาธิการ (2550: 29) 4) จันทรานี สงวนนาม (2553: 152) 5) ปรียาพร วงศ์อนุตระโรจน์ (2553: 3) 6) รุ่งชัชฎาภรณ์ เวหะชาติ (2553: 3) และ 7) สมาน อัครภูมิ (2553: 271) คือ (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน (4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา และ (5) การนิเทศการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของงานวิจัยโดยจัดกลุ่มจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ 1) กมล ผู้ประสิทธิ์ (2545: 92) 2) รุ่ง แก้วแดง (2558: 18) 3) กระทรวงศึกษาธิการ (2550: 29) 4) จันทรานี สงวนนาม (2553: 152) 5) ปรียาพร วงศ์อนุตระโรจน์ (2553: 3) 6) รุ่งชัชฎาภรณ์ เวหะชาติ (2553: 3) และสมาน อัครภูมิ (2553: 271) ประกอบด้วย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลของครูในอำเภอระแงะต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 พบว่า ครูในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 150 โรง คิดเป็นร้อยละ 69.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 43 โรง คิดเป็นร้อยละ 19.8 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 24 โรง คิดเป็นร้อยละ 11.1 ส่วนมากประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 52.2 มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 6 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 และมีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2

2. พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ ดังนี้ ด้านการนิเทศการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาหลักสูตรตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

3.1 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 สามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักถึงความสำคัญองงานวิชาการซึ่งถือว่าเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ที่ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการและทำงานร่วมกับครูผู้สอน คอยดูแล ให้คำแนะนำประสานความร่วมมือกับครูผู้สอนทุกคน เพื่อให้งานวิชาการมีประสิทธิภาพ ดังที่ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวไว้ งานวิชาการนับเป็นงานที่สำคัญของสถานศึกษา เป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษา ถือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา สถานศึกษาจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการของสถานศึกษา ที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไป และเครื่องชี้วัดความสำเร็จความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กร เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีรพงษ์ สำเภา (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาดา ยงยศยิ่ง (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 พบว่า ภาพรวมอยู่ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัยของสุชาติ ศิริสุวรรณ (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นมัธยมศึกษา อำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮาลีม๊ะ เฮ็งปียา (2555: 81) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่ครูมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2 อยู่ในระดับ มากทุกด้าน โดยด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก และด้านการนิเทศการศึกษา พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐนิกรณ์ พิถี (2561) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียน จำการบุญสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนจำการบุญสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก บทบาทการเป็นผู้นำในการจัดเรียน

การสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริม สนับสนุนโดยการนิเทศครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบโดยที่กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การรู้จักพื้นฐานของผู้เรียน การกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอน การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน การเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอน การดำเนินการสอน การสร้างเสริมทักษะ การสนับสนุนการสอน การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอน สัมฤทธิ์ผลของการสอน และการปรับปรุงแก้ไข และบทบาทเป็นผู้นำในการประเมินผลการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการนิเทศให้ครูผู้สอนสามารถดำเนินการประเมินการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาและนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน และตัดสินใจการเรียนในแต่ละรายวิชา/ชั้น

2. พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ดังนี้

2.1 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัลวานี ดิงนามอ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาได้ส่งเสริมพัฒนาสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีความก้าวหน้าทางวิชาชีพทางด้านเทคนิคการสอน การนำนวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ กมล ภูประเสริฐ (2544) ได้สรุปไว้ว่าต้องมีการวิเคราะห์ปัญหาพร้อมกันเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา โดยรวบรวมอุปสรรคข้อขัดข้องจากการบริหารในทุก ๆ เรื่องมาพิจารณา เพื่อหาข้อสรุปว่า ความรู้ความสามารถของบุคลากรในด้านใดที่สถานศึกษาช่วยแก้ปัญหาได้เอง ด้านใดที่ต้องพึ่งพาจากบุคคลภายนอก การกำหนดช่วงเวลาของการพัฒนาบุคลากรเป็นระยะๆ ซึ่งควรกระทำอย่างสม่ำเสมอเพื่อส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกันได้ รวมทั้งการจัดส่งบุคลากรไปรับการฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนา ปฏิบัติการที่หน่วยงานภายนอกเป็นผู้จัด และมีการควบคุมดูแลให้การดำเนินงานการพัฒนาบุคลากรเป็นไปตามที่กำหนดไว้ ฉะนั้น ไม่ว่าจะครูจะอยู่ในสถานศึกษาขนาดใดจึงมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.2 ระดับบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามอายุ โดยรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทุก ๆ ด้านคือ ด้านการกำหนดพันธกิจ การบริหารหลักสูตรและการสอน การนิเทศการสอน และในด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการอันเนื่องมาจากประสบการณ์ทางการบริหารงานและความเข้าใจในการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุน้อยไม่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ได้บังคับบัญชาได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคำอาน ไชยสอน (2550: 93-94) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษานครหลวงเวียงจันทร์สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความเห็นบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการจำแนกตามอายุพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05

2.3 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนอำเภอระแงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของมุนา จารง (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา

เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา จำแนกตามประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร เป็นภารกิจหลักที่ต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำ ซึ่งครูทุกโรงเรียนเห็นอยู่ทุกวัน ด้วยเหตุนี้ ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน สามารถหลอมรวมแนวคิดในการทำงานร่วมกันได้ สามารถปรับตัวเข้ากับนโยบายที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ได้ จึงมีความเห็นไม่แตกต่างกันต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง
3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและต่อเนื่องโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่ได้มาตรฐานให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการนิเทศเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร มีการจัดตั้งคณะกรรมการการประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นที่นอกเหนือจากครู เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เป็นต้น เพื่อให้ได้ความคิดเห็นที่หลากหลายอันจะนำมาซึ่งการพัฒนาในด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
2. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการพัฒนางานด้านวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป เป็นต้น
3. ควรศึกษาเรื่องเดียวกันนี้จากหน่วยงานสังกัดอื่น เช่น เทศบาล ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นต้น เพื่อเป็นการเปรียบเทียบผลพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระหว่างสังกัด

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ร.ส.พ.

ชัลวานี ดิงนามอ. (2556). *พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่*

การศึกษานราธิวาส เขต 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ธีรพงษ์ สำเ. (2554). *ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ*

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

มูนา จารง. (2560). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน*

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.